
SELETUSKIRI

1. ÜLDOSA	4
1.1. Objekti nimetus	4
1.2. Objekti asukoht.....	4
1.3. Objekti seotus teedevõrguga	4
1.4. Tee liik.....	4
1.5. Lähtematerjalid.....	4
1.6. Töö aluseks olevad uuringud.....	5
1.7. Seotud ehitusprojektid	5
2. OLEMASOLEV OLUKORD	5
2.1. Olemasolev situatsioon	5
2.2. Geoloogia.....	5
2.3. Muinsuskaitse ja looduskaitsealad.....	5
3. TEEDEEHITUSLIKU OSA PROJEKTLAHENDUS	5
3.1. Üldandmed	5
3.1.1. Tehnilised andmed.....	5
3.1.2. Teeosade ja rajatiste kavandatud eluiga	6
3.1.3. Ristmiku teenindustase kavandatava perioodi lõpuks	6
3.2. Plaanilahendus.....	6
3.2.1. Asendiplaan	6
3.2.2. Ristlõige	6
3.3. Vertikaalplaneering.....	6
3.3.1. Kalded.....	6
3.3.2. Äärekivid.....	6
3.4. Muldkeha	7
3.4.1. Muldkeha lahendus.....	7
3.4.2. Muldkeha variantide võrdlus	7
3.4.3. Nõuded muldkehas kasutatavatele pinnastele, nõlvusele ja tihendustegurile	7
3.4.4. Nõuded drenkihi paksusele, materjalile ja tihendustegurile.....	7
3.4.5. Nõuded erosiooni tõkestamisele	7

3.4.6.	Nõuded geosünteeetidele	7
3.5.	Katend.....	7
3.5.1.	Sõidutee eeldatav liiklussagedus	7
3.5.2.	Sõidutee eeldatav koormussagedus ja katendi vajalik üldine elastsusmoodul	7
3.5.3.	Katendi variandid	8
3.5.4.	Katendi tugevusarvutus	8
3.5.5.	Katendi materjal koos kihtide paksusega	8
3.6.	Tee-ehitusmaterjalid	8
3.7.	Veeviimarid.....	9
3.7.1.	Olemasolevate veeviimarite olukord.....	9
3.7.2.	Veeviimarite vajadus.....	9
3.7.3.	Sademe- ja pinnasevee ärajuhtimise lahendus	9
3.7.4.	Nõuded truubi päistele	9
3.8.	Konstruksioonid.....	9
3.9.	Liikluskorraldus- ja ohutusvahendid.....	9
3.9.1.	Liikluskorralduse lahendus.....	9
3.9.2.	Nõuded liiklusmärkide suurusgrupile ja valgust peegeldavatele omadustele.....	9
3.9.3.	Nõuded konsoolidele ja portaalidele ning nende vundamentidele.....	9
3.9.4.	Fooride lahendus ja nõuded fooridele	9
3.9.5.	Nõuded teekattemärgistusele, kattehelkuritele, piiretele, tähispostidele.....	9
3.10.	Tehnovõrgud.....	10
3.10.1.	Olemasolevate tehnovõrkude paiknemine ning nende valdajad.....	10
3.10.2.	Tehnovõrkude põhimõtteline lahendus ja tehnovõrkudega kavandatud tööd	10
3.11.	Keskkonnakaitse	10
3.11.1.	Keskkonnakaitse abinõud.....	10
3.11.2.	Vee erikasutusloa vajadus ja kalakaitsemeetmed	11
3.11.3.	Nõuded ulukitarale, väravatele, loomapääsudele ja müratõkkeseintele.....	11
3.12.	Maastikukujundustööd.....	11
3.12.1.	Haljastuse valik	11
4.	TÖÖDE TEOSTAMINE	11

4.1. Üldosa	11
4.2. Ettevalmistustööd.....	12
4.2.1. Olemasolevate hoonete ja rajatiste lammutamise, ümberehitamise või ümberpaigutamise vajadus.....	12
4.2.2. Geodeetiliste mõõdistusvõrgu punktide ümberpaigutamise vajadus	12
4.2.3. Muud kavandatud olulised ettevalmistustööd	12
4.3. Ehitusaegne liikluskorraldus	12
5. HOOLDUSJUHEND	12

1. ÜLDOSA

1.1. Objekti nimetus

Projektiga käsitletavaks objektiks or _____ kinnistutele ristumiskoha ehitusprojekt.

1.2. Objekti asukoht

Objekt asub Harju maakonnas Saku vallas Saue külas
_____ kinnistute piiril.

1.3. Objekti seotus teedevõrguga

Projekteeritud ristumiskoht paikneb riigitee
_____ on kõrvalmaantee ning selle teekaitsevöönd on 30m sõiduraja servast.

1.4. Tee liik

Projekteeritud teelõiku käsitletakse kui ristumiskohta.

1.5. Lähtematerjalid

Projekteerimise aluseks on Maanteeameti poolt väljastatud riigitee ristumiskoha nõuded ja tehnovõrkude valdaja tehnilised tingimused.

Tellijal, ehitajal ja omanikujärelevalvel teavitavad projekteerijat avastatud puudustest, vigadest ja muudest riskiteguritest enne kui võtavad vastu konkreetse teostamise otsuse. Ehitaja peab kohale kutsuma oma kooskõlastuses nõudeid esitanud omaniku, et ühiselt üle vaadata omaniku poolt püstitatud tingimused, ära hoidmaks hilisemaid erimeelsusi probleemi tõlgendamisel.

Projekteerimisel on arvestatud Eestis kehtivaid seadusi, standardeid, normdokumente ning juhendeid, mis on kätte saadavad Elektroonilise Riigi Teataja kataloogist – www.riik.ee, Standardikeskus www.standard.ee ning Maanteeameti veebilehel www.mnt.ee rubriigist „Juhendid ja juhised“.

- Planeerimisseadus ja sellest tulenevad nõuded;
- Ehitusseadustik ja sellest tulenevad nõuded;
- Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded;
- Tee ehitamise kvaliteedi nõuded;
- Tee projekteerimise normid;
- EVS 843 Linnatänavad;
- EVS 901-2 Bituumensideained;
- Killustikust katendikihtide ehitamise juhised;
- Killustikust katendikihtide ehitamise juhised;
- Kergkatete ehitamise juhised;
- Muldkeha ja drenkihi projekteerimise, ehitamise ja remondi juhised;

-
- Teetööde tehniline kirjeldus;
 - Saku valla kaevetööde eeskiri.

1.6. Töö aluseks olevad uuringud

Töö aluseks on võetud varasemalt valminud uuringud:

- Geodeetiline mõõdistus – koostatud

1.7. Seotud ehitusprojektid

Antud tööga puuduvad seotud ehitusprojektid.

2. OLEMASOLEV OLUKORD

2.1. Olemasolev situatsioon

Kalmu kinnistule on olemasolev pinnasteega mahasõit. Untmäe kinnistule puudub juurdepääs riigiteel . Olemasoleva riigitee teekaitsevöönd on sõiduraja servast 30m. 2019 aasta keskmine ööpäevane liiklussagedus oli 213 autot/ööp ning kehtiv kiirusepiirang on 60 km/h.

Vaadeldavad kinnistud on kaetud haljasalaga ning sellel kasvab kõrghaljastus.

Sõidutee servas asub olemasolev ELA SA sidetrass.

2.2. Geoloogia

Käesoleva töö raames ei ole tehtud geoloogilisi uuringuid.

2.3. Muinsuskaitse ja looduskaitsealad

Muinsuskaitsealuseid ja pärandikultuuri objekte ning looduskaitsealaseid vahetult projektiga hõlmatud maa-alal või selle läheduses ei esine.

3. TEEDEEHITUSLIKU OSA PROJEKTLAHENDUS

3.1. Üldandmed

3.1.1. Tehnilised andmed

○ Projekteerimise lähtetase	Rahuldav
○ Riigitee kehtiv kiirusepiirang	60 km/h
○ Mahasõidu tüüp	Tüüpjoonis I

3.1.2. Teeosade ja rajatiste kavandatud eluiga

Kergkatendi elueaks on ette nähtud 10 aastat.

3.1.3. Ristmiku teenindustase kavandatava perioodi lõpuks

Käesolevas töös teenindustaseme arvutamist nõutud ei ole ja arvutamise vajadus puudub, mistõttu ei ole seda ka koostatud.

3.2. Plaanilahendus

3.2.1. Asendiplaan

Ristumiskoht on projekteeritud riigitee _____ tee km 1,21 tagamaks juurdepääsu nii Kalmu kui ka _____ kinnistule. Ristumiskoha projekteerimisel on lähtutud Maanteeameti mahasõidu tüüpjoonisest I, samuti on arvestatud seda mahasõitu kasutama hakkavast liikluskoosseisust. Kuna projekteeritud mahasõit hakkab teenindama kahte kinnistut, siis on mahasõidu laiuks valitud 4,5m.

Joonisele on kantud nähtavuskolmnurk mõõtmetega 7x160m, mis vastab 60 km/h kiiruspiirangu juures tasemele rahuldav. Nähtavuskolmnurgas ei tohi paikneda nähtuvust piiravaid objekte. Olemasolevatel nähtavuskolmnurka jäävatel puudel on ette nähtud nähtavust piiravad oksad likvideerida.

3.2.2. Ristlõige

Ristlõike parameetrite valikul on lähtutud Maanteeameti mahasõidu tüüpjoonisest I.

- Mahasõidu laius 4,5m
- Tugipeenra laius 0,5m
- Pöörderaadius R5m

3.3. Vertikaalplaneering

3.3.1. Kalded

Vertikaalplaneeringu koostamisel on arvestatud olemasoleva maantee ja kõrval asuva maapinna kõrgusi ning vee ärajuhtimise võimalusi. Sademevesi on juhitud haljasalale, kus see imbub maapinda. Projekteeritud mahasõidu pikikalle on ca 1,5%.

Mahasõit on projekteeritud muutuva põikkaldega. Tugipeenarde kalle on ette nähtud 4,0%.

3.3.2. Äärekivid

Projektiga äärekivide paigaldamist ette nähtud ei ole.

3.4. Muldkeha

3.4.1. Muldkeha lahendus

Kõikide rajatavate katendikonstruktsioonide alt on ette nähtud likvideerida kasvumuld ja ehituseks mittesobiv pinnas kogu ulatuses.

3.4.2. Muldkeha variantide võrdlus

Käesolevas töös muldkeha variantide võrdluse koostamist nõutud ei ole.

3.4.3. Nõuded muldkehas kasutatavatele pinnastele, nõlvusele ja tihendustegurile

Muldkehas kasutatavad pinnased peavad olema külmakerkekindlad. Muldkeha töökihis (ehk 1m sügavuseni) kasutatava täitematerjali filtratsioonimoodul peab olema vähemalt 0,2 meetrit ööpäevas. Nõuetele mittevastav materjal tuleb tee konstruktsioonist eemaldada.

Muldkeha nõlvus on projekteeritud nõlvusega 1:2.

Mulde aluspinnase tihendustegur peab olema $\geq 0,94$.

3.4.4. Nõuded drenkihi paksusele, materjalile ja tihendustegurile

Drenkihi ja liivaluse paksuseks on projekteeritud 20cm.

Liivaluste ja drenkihtide ehitamiseks kasutatava materjali filtratsioonimoodul peab olema vähemalt 1,0m/ööp;

Drenkihi ja liivaluse tihendustegur peab olema $\geq 0,98$.

3.4.5. Nõuded erosiooni tõkestamisele

Erosioonitõkestamise meetmete rakendamine antud töö raames vajalik ei ole.

3.4.6. Nõuded geosünteedidele

Projektiga ei ole ette nähtud geosünteedide kasutamist.

3.5. Katend

3.5.1. Sõidutee eeldatav liiklussagedus

Antud töö raames liiklusuuringute koostamist nõutud ei ole, mistõttu ei ole seda ka koostatud.

3.5.2. Sõidutee eeldatav koormussagedus ja katendi vajalik üldine elastsusmoodul

Projektiga ei ole määratud eeldatavat koormussagedust. Kergkatendi minimaalne elastsusmoodul on 130MPa.

3.5.3. Katendi variandid

Antud töö raames katendi variantide võrdlust nõutud ei ole, mistõttu ei ole seda ka koostatud.

3.5.4. Katendi tugevusarvutus

Katendi tüübi valikul on lähtutud Maanteeameti juhendist „Tüüpkatendid väikese liiklussagedusega teedele“ toodud tüübist V, mis on kohandatud vastavalt seda kasutama hakkavast liikluskoosseisust.

3.5.5. Katendi materjal koos kihtide paksusega

Tüüp I – Mahasõidu katend:

- Freespuru + 2xpindamine h=10cm
- Killustikalus h=20cm
- Liivalus h=20cm
- Täitepinnas (vajadusel)
- Tihendatud aluspinnas

Tugipeenra kate:

- Optimaalse terakoostisega segu h=10cm

3.6. Tee-ehitusmaterjalid

Materjalide nõuded on esitatud alljärgnevalt:

- Freespuru ehitamisel kasutada segu MSE 16 (KEJ);
- Pindamine $R1 < 500$ a/ööp (PJ);
- Paekivikillustikalus AKÖL 20 500-3000 (KKEJ);
- Liivaluste ja drenkihtide ehitamiseks kasutatava materjali filtratsioonimoodul peab olema vähemalt 1,0m/ööp;
- Tugipeenra kate optimaalse terakoostisega segu (segu 6) (TEKN);

Märkused:

1. KEJ – Kergkatete ehitamise juhise.
2. PJ - Pindamisjuhise;
3. KKEJ – Killustikust katendikihtide ehitamise juhise.
4. TEKN – Tee ehitamise kvaliteedi nõuded.
5. Liivalused, drenkihid ning muldkeha (täitepinnas) materjali nõuded valida vastavalt juhisele „Muldkeha ja drenkihi projekteerimise, ehitamise ja remondi juhise“.
6. Liivalused, drenkihid ning muldkeha (täitepinnas) ehitada vastavalt juhisele „Muldkeha ja drenkihi projekteerimise, ehitamise ja remondi juhise“.

3.7. Veeviimarid

3.7.1. Olemasolevate veeviimarite olukord

Projektiga hõlmataval alal olemasolevad veeviimarid puuduvad. Samuti puuduvad veeviimarid naaberkinnistu mahasõitudel.

3.7.2. Veeviimarite vajadus

Projektiga hõlmataval alal täiendavate veeviimarite vajadus puudub.

3.7.3. Sademe- ja pinnasevee ärajuhtimise lahendus

Sademeveed on juhitud katte pinnalt haljasalale, kus need imuvad maapinda.

3.7.4. Nõuded truubi päistele

Projektiga ei ole ette nähtud täiendavate truupide paigaldamist.

3.8. Konstruktsioonid

Käesolevas töös konstruktsioone või rajatise projekteeritud ei ole.

3.9. Liikluskorraldus- ja ohutusvahendid

3.9.1. Liikluskorralduse lahendus

Mahasõidule on ette nähtud paigaldada sinise helkuriga tähispost.

3.9.2. Nõuded liiklusmärkide suurusgrupile ja valgust peegeldavatele omadustele

Projektiga ei ole ette nähtud täiendavate liiklusmärkide paigaldamist.

3.9.3. Nõuded konsoolidele ja portaalidele ning nende vundamentidele

Konsoole ja portaale projektlahendusega ette nähtud ei ole.

3.9.4. Fooride lahendus ja nõuded fooridele

Foore projektlahendusega ette nähtud ei ole.

3.9.5. Nõuded teekattemärgistusele, kattehelkuritele, piiretele, tähispostidele

Teekattemärgistus

Projektiga ei ole ette nähtud kattemärgistuse paigaldamist.

Kattehelkurid

Kattehelkureid projektlahendusega ette nähtud ei ole.

Piirded

Pörke- ja torupiirdeid projektiga ette nähtud ei ole.

Tähispostid

Sinise helkuriga tähispost on projekteeritud mahasõidu kõrvale.

Tähispost paigaldada mulde servale. Tähispost helkuri keskpunkti kõrgus sõidutee väliserva (st servajoone) pinnast peab olema 0,9m.

3.10.Tehnovõrgud

3.10.1. Olemasolevate tehnovõrkude paiknemine ning nende valdajad

Projektiga hõlmatud alal asuvad järgmised tehnovõrgud:

- Sidekanalisatsioon (ELA SA);

3.10.2. Tehnovõrkude põhimõtteline lahendus ja tehnovõrkudega kavandatud tööd

Tööde teostamise ajal arvestada tehnovõrkude valdajate tehnilistes tingimustes ja kooskõlastustes toodud ettekirjutusi. Ehitus- ja kaevetöid olemasolevate kommunikatsioonide läheduses tuleb teostada äärmise ettevaatlikkusega. Vastutus lõhutud kommunikatsioonide osas lasub ehituse Peatöövõtjal.

Olemasolevate tehnovõrkude ümberehitamist ega kaablite täiendavat kaitsmist antud projektiga ette nähtud ei ole. Kui siiski kaevetööde käigus paljanduvad tehnovõrgud või selgub, et need asuvad looduses teises kohas või teisel kõrgusel, tuleb need langetada nõuetekohasele sügavusele või kaitsta.

3.11.Keskkonnakaitse

3.11.1. Keskkonnakaitse abinõud

Ehitusel tekkivad jäätmed käideldakse vastavalt kehtivale korrale. Täitematerjalide, mulla ning pinnase ladustamiskohad kooskõlastatakse Tellijaga.

Ehitustööde teostaja peab tagama ehitustööde teostamise, ehitusplatsi kontrolli ja töötervishoiu ning tööohutuse nõuded vastavalt eelmainitud määrusele nr Ehitustööde teostajal peavad olema olema määruses nõutud dokumendid.

Ehituse töövõtja vastutab ehitusperioodil keskkonnakaitse eest ehitusplatsil ja sellega vahetult piirnevail aladel vastavalt Eesti Vabariigis ja kohalikus omavalitsuses kehtivatele seadustele ja nõuetele ning Tellija poolt esitatud juhistele.

Tähelepanu tuleb pöörata ehitustöödel tekkivate jäätmete käitlusele. Ohtlikud jäätmed (ka ehitustööde käigus leitavad) tuleb koguda muudest jäätmetest eraldi ning üle anda ohtlike jäätmete käsitlemise litsentsi omavatele ettevõtetele. Ehitusjäätmete käitlemise eest vastutab jäätmete valdaja. Kaevetöödel kaevandatavad ja mittesobivad pinnased tuleb vedada Tellija poolt kooskõlastatud kohta.

3.11.2. Vee erikasutusloa vajadus ja kalakaitsemeetmed

Projektlahenduse realiseerimisel ei ole vajalik vee erikasutusloa taotlemine ja kalakaitsemeetmete rakendamine.

3.11.3. Nõuded ulukitarale, väravatele, loomapääsudele ja müratõkkeseintele

Projektlahendusega ei ole ette nähtud ulukitarasid, väravaid, loomapääse ega müratõkkeseinu.

3.12. Maastikukujundustööd

3.12.1. Haljastuse valik

Haljastusena on ette nähtud kasvupinnase paigaldamine ja murukülv.

Haljastus:

- Murukülv (klass III)
- Kasvualus h = 5-7cm

4. TÖÖDE TEOSTAMINE

4.1. Üldosa

Tööd tuleb teostada vastavalt Majandus- ja taristuministri 03.08.2015 määrusele "Tee ehitamise kvaliteedi nõuded" ja „Teetööde tehniline kirjeldus“ kinnitatud Maanteeameti peadirektori 18.02.2019 käskkirjaga

Kõik tööd peab töövõtja teostama vastavuses heade ehitustavade ja tegema seda viisil, mis ei kahjusta ümbritsevat sotsiaal- ja looduskeskkonda. Kasutada võib ainult materjale ja tooteid, mille vastavus on toetatud Teetööde tehnilises kirjelduses kirjeldatud protseduuridega. Ehitustehnoloogia ja kvaliteet peab vastama Teetööde tehnilisele kirjeldusele ja asjakohastele normidele ning juhenditele, mis on jõus ehitusperioodil.

4.2. Ettevalmistustööd

4.2.1. Olemasolevate hoonete ja rajatiste lammutamise, ümberehitamise või ümberpaigutamise vajadus

Olemasolevate hoonete ja rajatiste lammutamist, ümberehitamist või ümberpaigutamist projektlahendusega ette nähtud ei ole.

4.2.2. Geodeetiliste mõõdistusvõrgu punktide ümberpaigutamise vajadus

Projektiga hõlmatud alal geodeetilise mõõdistusvõrgu punkte ei esine.

4.2.3. Muud kavandatud olulised ettevalmistustööd

Üksikpuude langetamine ning olemasolevate puude okste kärpimine on ette nähtud vastavalt asendiplaanil toodud ulatuses.

4.3. Ehitusaegne liikluskorraldus

Ehitamise ajal juhinduda 13.07.2018 vastuvõetud määrusest nr "Nõuded ajutisele liikluskorraldusele" ja Maanteeameti juhenditest „Ehitusaegne liikluskorraldus (Riigiteede ajutine liikluskorraldus. Juhend liikluse korraldamiseks riigiteede ehitus- ja korrashoiutöödel) ja „Riigiteede liikluse ajutise piiramise ja sulgemise kord“.

Ajutiste ehitusaegsete ümbersõitude ja liikluskorralduse skeemid ning joonised ehitusobjektidel korraldab töövõtja vastavalt tema poolt valitud ja teostavate tööde etappidele. Liikluse sulgemine ei ole lubatud.

Ümbersõiduteed ja ehitusaegne ajutine liikluskorraldus peavad olema enne tööde algust kooskõlastatud tee valdajaga ja tiheasustusalal kohaliku omavalitsusega.

5. HOOLDUSJUHEND

Arvestada, et riigitee alusele maale ulatuv ristumiskoht kuulub riigitee koosseisu, mille osas omaniku ülesandeid täidab Maanteeamet.

Projekteeritud tee peab ehitusjärgselt ja kasutusaja vältel vastama Majandus- ja taristuministri 14.07.2015 vastu võetud määrusele nr „Tee seisundinõuded“.

Nõlvad

Nõlvadel ei või olla erosiooni ega uhtumisi, mis ohustavad nõlva stabiilsust. Hooldamisel likvideeritakse nõlvade uhtumised ja muldkeha vigastused, nõlvad planeeritakse.

Haljastus

Külvijärgselt jälgida, et idanenud seemned ei kuivaks, kasta piisavalt. Jälgida, et kastmissurve ei oleks liiga suur ega uhuks muruseemet välja.

Muru tuleb kamara moodustumiseni põuaperioodil kasta. Muru kastes tuleb jälgida, et vee määr oleks piisav juurteni jõudmiseks – sügavus umbes 30-40mm korraga. Peale kamara moodustamist kastetakse vaid juhul kui ilmnevad tugeva päikesepõletuse tundemärgid ja on oht muru hävimisele.

Kui rohustus on ülekaalus tülikad umbrohud (ohakad, mets-harakputk) tuleb teha täiendav niitmine. Niita tuleb enne tülika liigi õitsemist. Niidus koristada koheselt.

Esimesel kasvuaastal väetada külvieelselt, hiljem mullaanalüüsi alusel. Kui pH on korras, kuid muru on valkjas ja rohi hõre, kasutada fosfor- ja kaaliumväetisi. Kui murukõrrelised on kollasemad kui umbrohud, lisada lämmastikväetisi. Väetusnormid ja vajadus ainult mullaanalüüsi alusel. Hüdrokülvina rajatud muru väetada kaks korda aastas, kevadel ja sügisel.

Niitmine esimesel kasvuaastal: Esimene niitmine teostada 5-6 nädalat peale külvi. Esimesel kasvuaastal niita 2-4 korda (olenevalt külviajast), kui taimed on 10-12cm kõrgused, niite kõrguseks 5-7cm. Muru ja muld peavad niitmise ajal olema kuivad.

Niitmine teisel kasvuaastal: Niita 2 korda kuus, mitte lasta rohul kasvada kõrgemaks kui 20cm.

Niitmine alates kolmandast kasvuaastast : Vastavalt vajadusele ja seisundinõuetele 3-6 korda aastas. Tee servades ei tohi muru lasta kasvada kõrgemaks kui 25cm. See on vajalik roomajate teele tuleku tõkestamiseks, mujal hoida muru kõrgus vastavalt seisundi-nõuetele 30-40cm.

Teine niide suurte puhmikuliste nõrgestamiseks, niite kõrgus 5-10cm.

Enne talve viimane niitmine teostada IX või X kuus, olenevalt õhutemperatuurist, niite kõrguseks jätta 5-8cm.

Muru ei niideta ega trimmerdata puudele ja põõsastele lähemal kui 50cm puittaime juurekaelast.

Muru paikamist võib teha igal ajal kui külma ei ole ja muru on korralikult kastetud.

Suuremas ulatuses külmakerked, jää-ning mehhaanilised kahjustused rullida üle, raputada lohkedesse peeneteralist ehitusliiva, mitte paksemalt kui 5cm.

Vältida äsja sulanud või külmunud pinnasega murul suuremat koormust.

Lumiseen jt seenhaigused võivad tekkida lumerohketel talvedel suurte hangede alla. Kevadel kahjustunud kohad läbi riisuda ja puistata peale peeneteralist ehitusliiva. Mitte paksemalt kui 5cm kihina. Kui rohukamar on väga hõre või sammaldunud, tuleb kevadel äestada ja külvata juurde uut seemet 20-30 kg/hektarile.

Seletuskirja koostas:

Vastutav spetsialist: